

Biblioteksplan för Habo kommun

2015-2019



Antagen av KF den 29 oktober 2015, § 95



HABO KOMMUN

Bibliotekslagen slår fast att alla kommuner skall upprätta biblioteksplaner för samtliga verksamheter inom biblioteksområdet. Den är ett strategiskt dokument som beskriver verksamheterna och dess framtida utmaningar utifrån ett antal prioriterade områden samt hur de ska nås. Planens innehåll ska vara mycket kärnfullt och kortfattat så att den blir lätt att använda och på så vis blir ett verktyg för kommunens verksamheter.

Framtagandet av biblioteksplanen

Framtagandet av planen har skett genom dialog med Regionbibliotek Region Jönköpings län, och all bibliotekspersonal. Samtal har förts med socialförvaltningen, IS/IT-enheten och barn – och utbildningsförvaltningen. En förslagsvägg har suttit uppe i bibliotekets entré där allmänheten haft möjlighet att delge sina förslag och idéer. Idéer och förslag har inhämtats från elever på flera olika skolor i Habo och samtal har förts med bibliotekets låntagare.

Skolbiblioteksplanen har tagits fram av en utsedd skolledare.

Måldokument

Följande dokument har använts vid framtagandet av biblioteksplanen.

- Bibliotekslagen (SFS 2013:801)
- UNESCOs folkbiblioteksmanifest (1994)
- Regional biblioteksplan för region Jönköpings län 2015-2017
- Visioner & mål för Habo kommun 2012-2015
- Mål och satsningar - Habo – Fritids – och kulturnämnd 2011-2014
- Styrdokument för IT i Habo kommun KF 2006-08-31 § 63

Nuläge

Habo är en expanderande kommun med 11 097 invånare (juni 2014). Nästan varannan, eller 46 %, av alla förvärsarbetande pendlar till arbete utanför kommunen, i de flesta fall till Jönköpings kommun. Många barnfamiljer väljer att flytta hit vilket gör att kommunen har ungefär en tredjedel fler barn än genomsnittet i landet. Det finns elva kommunala förskolor och fyra fristående förskolor, sju grundskolor varav ett högstadium, en av skolorna ligger integrerad med biblioteksfilialen i Fagerhult.

Till hösten 2015 ska en familjecentral vara färdigbyggd i nya lokaler i vårdcentrum och ett boende för ensamkommande flyktingbarn ska stå klart. Ett dagcenter för seniorer planeras och kommer inrättas i befintliga lokaler på Blå torget.

Alla skolor har skolbibliotek även om de varierar i ambitionsnivå, från att ha ett antal bokhyllor i en korridor, till skolbibliotek med egna lokaler mitt i skolan och ett bibliotek som är integrerat med folkbiblioteket. Inget av skolbiblioteken har fackutbildad personal. Det finns en ansvarig på varje skola som främst köper in och sätter upp böcker, men den ansvariga har inte mer än max ett par timmar i veckan till sitt förfogande. Skolbiblioteken sorterar under barn – och utbildningsnämnden.

Habo folkbibliotek ligger i centralt belägna lokaler på torget. Det finns också ett integrerat folk – och skolbibliotek i Fagerhult som är öppet en kväll i veckan för allmänheten. I jämförelse med övriga kommuner i länet har Habo bibliotek få anställda. Folkbiblioteket sorterar under fritids – och kulturnämnden.

Samverkan

För att kunna genomföra denna biblioteksplans prioriterade områden krävs samverkan, både inom kommunens verksamheter, men också över kommungränsen, detta sker framför allt genom regionbibliotekets, region Jönköpings läns olika nätverksträffar och deltagande i utvecklingsarbeten. Regelbunden kontakt sker också med närliggande kommuners bibliotekschefer i Jönköpings län, framför allt Mullsjö kommun.

Regelbunden samverkan sker med:

- Fritid – och kulturförvaltningen: genom regelbundna träffar med hela förvaltningen.
- Skola: genom regelbundna träffar i Biblioteksgruppen där biblioteksansvariga på respektive skolbibliotek och utvecklingsledaren på barn- och utbildningsförvaltningen ingår.
- Områdesgrupp: genom regelbundna träffar med kurator, rektorer på respektive skolor och representant från fritidsgården.

Prioriterade områden:

➤ Rummet

Vi vill skapa en miljö på Habobornas bibliotek som ska vara inbjudande och attraktiv med flexibla rum som är lätta att anpassa beroende på syfte. Vi vill ha miljöer för allas olika behov, lugna läs- och studiemiljöer, anpassade miljöer för barn och unga, platser för samtal och fika och en plats för olika kulturupplevelser som utställningar, barnteater, föreläsningar och författarbesök.

Hur?

- Förnya och förbättra bibliotekets interiör
- För att underlätta tillgängligheten behövs en trappa ned till hembygdssamlingen och släktforskaravdelningen inne i biblioteket.
- Skapa en flexibel och tillgänglig yta för evenemang och andra sammankomster.
- Erbjuder möjlighet till enkel fika.

➤ Meröppet

Vi strävar mot att biblioteket ska vara ännu mer tillgängligt, vilket främst innebär utökade öppettider. För att öka tillgängligheten vill vi utvecklas mot ett meröppet bibliotek. Det innebär att biblioteket är öppet även när bibliotekspersonalen inte finns på plats. Under dessa tider kan biblioteksbesökaren lämna, låna, använda våra datorer, koppla upp sig på wifi, släktforska med mera. Meröppet innebär också ett förändrat arbetssätt för personalen och kräver ökad flexibilitet.

Hur?

- En plan utarbetas för att göra biblioteket meröppet.
- I samband med genomförandet av meröppet utreds filialen i Fagerhult.
- En plan för att strategiskt marknadsföra meröppet utarbetas.

➤ Barn & unga

Barn och unga är en prioriterad målgrupp på biblioteken i Habo. Bibliotekets uppgift är att öka intresset för läsning och på så sätt stimulera språkutveckling, fantasi och inlevelseförmåga. Vi samarbetar med BVC, förskolan och skolan. Vi vill få fler barn och unga att upptäcka biblioteket.

Hur?

- Utveckla det läsfrämjande arbetet för barn och unga
- Bjuda in alla elever till folkbiblioteket minst två gånger under deras tid i grundskolan.
- Utveckla samarbetet med BVC för att nå ännu fler föräldrar.
- Fortsätta att, i samarbete med studieförbund, erbjuda ett kulturutbud för barn.
- Utöka med en 100 % barnbibliotekarietjänst för att fördjupa samarbetet med förskola och skola och även kunna erbjuda fler kulturaktiviteter för barn och unga på deras fritid.

➤ Integrationsarbete

Vi vill nå de invånare i Habo som har ett annat modersmål än svenska. I Habo kommun kommer ett nytt hem för ensamkommande flyktingbarn att vara färdigbyggt hösten 2015.

Hur?

- Hitta olika samarbetsformer med integration – och flyktingenheten.

➤ Läsning och medier

Vårt mål är att öka intresset för läsning och litteratur, i synnerhet bland barn och unga. Vi vill arbeta mot ett medieutbud av god kvalitet, det ska vara brett, varierat och aktuellt. I och med att tekniken utvecklas förändras medielandskapet. Det är nödvändigt att vi kan hänga med i utvecklingen när det gäller e-medier, även om e-medier innebär ökade kostnader för biblioteket.

Hur?

- Arbeta fram en medieplan.
- Säkerställa att det finns ett brett utbud av böcker och andra media av hög kvalitet som ständigt förnyas och kompletteras. För att uppehålla kvalitet och mångsidighet måste medieanslagen ökas.
- Undersöka om det går att utveckla samarbete inom länet när det gäller inköp av medier på andra språk än svenska.
- Fortsätta det pågående arbetet med att göra bibliotekets lokalhistoriska samlingar sökbara och tillgängliga för allmänheten.
- Se över reservationsförfarandet.

➤ Teknik/IT/digital delaktighet

Tillgång till och kunskap om den digitala kommunikationen har mer och mer blivit en förutsättning för att kunna delta i samhället. Till den ökade IT-användningen i samhället hör risker för ökade digitala klyftor. Biblioteket har en viktig roll i att motverka ett digitalt klassamhälle. För att kunna genomföra detta måste samarbete finnas med IS/IT-avdelningen.

Hur?

- Erbjuder gratis tillgång till datorer.
- Göra det trådlösa nätverket mer öppet och tillgängligt för låntagarna genom att de själva får skapa lösenord.
- Anpassa och utveckla våra digitala tjänster och teknik, i takt med att nya möjligheter uppstår.

- Etablera samarbeten med studieförbunden, föreningar och/eller annan kommunal verksamhet för att öka den digitala delaktigheten, exempelvis genom att erbjuda kurser i datoranvändning och sociala medier.

➤ Virtuellt och fysiskt mötesplatser

Biblioteket i Habo ska vara en välkommande mötesplats för alla människor, där man kan samtala och uppleva kulturella evenemang tillsammans.

Hur?

- Tillhandahålla serviceinriktad, lyhörd och professionell personal
- Uppdatera hemsidan och vara aktiva på sociala medier.
- Bjud in studieförbunden, föreningar och annan kommunal verksamhet att i samarbete med biblioteket, eller i egen regi, erbjuda evenemang i våra lokaler
- Utveckla samarbetet med Habobygdens släktforskarförening.
- Hitta former för samarbete med den nya träffpunkten för seniorer.

➤ Tillgänglighet

Personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av information av samma kvalitet och omfattning som alla andra. Medier ska erbjudas utifrån deras olika behov och förutsättningar för att värna om lusten till läsning och intresset för litteratur.

Hur?

- Informera och sprida kunskap om tillgängliga medier som exempelvis talböcker, lättlästa medier och litteratur på teckenspråk.

Skolbiblioteksplan

Kommunens skolbibliotek ska vara pedagogiska redskap för undervisning och lärande. De ska vara en resurs av hög kvalitet som är väl integrerad i den dagliga verksamheten och ska anpassas till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Hur?

- Skolbiblioteken ska innehålla ett attraktivt mediebestånd med aktuell informationsteknik.
- Respektive skola upprättar en verksamhetsplan som ska vara kopplad till skolans styrdokument.
- Representanter från skolbiblioteken träffas regelbundet tillsammans med representanter från kommunbiblioteket för att säkerställa likvärdighet på skolorna och utveckla samarbetet mellan verksamheterna.

Uppföljning

Biblioteksplanen revideras utifrån behov eller senast under 2019 när ny mandatperiod börjar. För varje år kommer en verksamhetsplan att skrivas som utgår från biblioteksplanen.